

Sygn. akt IV CSK 482/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W.
przy uczestnictwie M.J.
o orzeczenie pozbawienia prawa prowadzenia działalności gospodarczej
oraz pełnienia funkcji,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 21 marca 2019 r., sygn. akt XII Ga [...]

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik M.J. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G., oddalającego jego apelację od postanowienia nakładającego na niego, zgodnie z wnioskiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, bliżej określony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww.

unormowania Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia sprawy do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania skarżący wskazał na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (post. Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia sprawy do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Skarżący upatrywał oczywistej zasadności skargi w trafności jej jedyne go zarzutu, dotyczącego naruszenia (przez wadliwe zastosowanie) art. 373 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 377 ustawy z 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2019 r., nr 498, dalej jako: p.u.) w zw. z art. 452 ust. 3 ustawy z 15 maja 2015 r. prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz. U. z 2019, nr 243, dalej jako: p.r.). W jego ocenie wniosek ZUS był spóźniony względem terminu z art. 377 p.u. (w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 r.), a zatem pozbawienie go prawa działalności gospodarczej było niedopuszczalne. Skarżący wskazał przy tym, że pozostaje niewypłacalny

co najmniej od roku 2000 i to wówczas ciążył na nim obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W związku z tym nie można, zdaniem skarżącego, uznać, że 1 stycznia 2016 r., to jest w dacie wejścia w życie p.r., zaniechał on działań, o których mowa w art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie świadczy o wystąpieniu przyczyny w postaci oczywistej zasadności skargi. Istota stanowiska zawartego w skardze kasacyjnej sprowadza się do tego, że niekorzystne dla skarżącego orzeczenie zapadło mimo upływu terminu zawitego do wystąpienia z wnioskiem o pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej. Skarżący nie przedstawił jednak przekonującej argumentacji odnoszącej się do działania przepisów intertemporalnych i przemawiającej za błędnym zastosowaniem art. 452 ust. 3 p.r., a co za tym idzie także art. 377 p.u. w aktualnym brzmieniu. Argumentacja taka była natomiast konieczna, skoro wniosek o pozbawienie skarżącego prawa prowadzenia działalności gospodarczej został złożony w 2017 r., a zatem w czasie obowiązywania art. 452 ust. 3 p.r.

Przywołany ostatnio przepis stanowi, że jeżeli działania lub zaniechania, o których mowa w art. 373 i art. 374 ustawy zmienianej [p.u. - dop.] w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które stanowią podstawę orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, miały miejsce zarówno przed dniem wejścia w życie ustawy, jak i po jej wejściu w życie, do oceny ich skutków stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Oznacza to, że do oceny przypadków zaniechań ciągłych, które trwały zarówno przed 1 stycznia 2016 r., jak i po tej dacie, zastosowanie znajdują przepisy znowelizowane.

Skarżący nie wyjaśnił, dlaczego w sytuacji istniejącego nadal stanu niewypłacalności obowiązek, o którym mowa w art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u., uzasadniający również zastosowanie art. 452 ust. 3 p.r., miałby nie ciążyć na nim także po 1 stycznia 2016 r. - mimo że oba te unormowania zostały przywołane w zarzucie skargi kasacyjnej. Jednocześnie natomiast nie zarzucono naruszenia art. 452 ust. 2 p.r., co powoduje, że na ocenę skargi jako oczywiście zasadnej nie mogą wpłynąć wywody dotyczące dostrzeganych przez skarżącego podstaw

zastosowania tego przepisu. Tymczasem zasadność, a w konsekwencji również oczywista zasadność skargi, zawsze musi być pochodną trafności zgłoszonych zarzutów.

Uzupełniając wypada zauważyć, że w orzecznictwie przedstawiono już stanowisko zbieżne z rozumowaniem przyjętym przez Sąd II instancji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2019 r., IV CSK 177/18, niepublikowane), a opisany wyżej brak argumentacji, która przemawiałaby za trafnością odmiennego poglądu, oznacza, że nie wykazano oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wniesionej przez skarżącego.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1, co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

jw